

DÉLVIDÉK

Z O M B O R, 1941. NOVEMBER 25.
Csihás Benő u. 3. I. ÉVFOLYAM, 172. SZ.

FŐSZERKESZTŐ:
ILLÉS SÁNDOR

Előfizetés 1 óra 2.50, negyedévre 7.20 Pengő.
Levél cím: Zombor, p. f. 45. Tel. 207. Csekk. 74.050

Öt évre meghosszabbították

a kommunistaellenes egyezményt

Bulgária, Dánia, Finnország, Románia, Horvátország, Szlovákia és a nankingi kínai kormány is csatlakozott a kommunistaellenes hatalmakhoz – A német sajtó a világtörténelem fordulópontjának nevezi a berlini találkozót – Moszkvát minden oldalról szorongatják a németek – Északafrikában német-olasz térférfés

Az egész világ érdeklődése Berlin felé fordul, ahol összeültek a kommunista ellenes hatalmak államfői. A német és olasz sajtó oldalas cikkeiben méltatja a találkozót. Valamennyi német lap a legnagyobb jelentőséget tulajdonítja ennek a találkozásnak.

A Völkischer Beobachter szerint a berlini találkozó magára vonta az egész világ figyelmét. Erről a találkozóról úgy fog megemlékezni a történelem, mint a világtörténelem fordulópontjáról. A bolsevizmus ellen küzdő hatalmak tömörülése háttérbe szorít minden más kérdést s Berlinben megalakítják az erő és elszántság arcvonalát. A lap hangoztatja, hogy erre a találkozóra akkor került sor, amikor a bolsevizmus ellen még folyik a harc, a döntés azonban már megtörtént.

A Deutsche Allgemeine Zeitung szerint az új Európa megszervezését a kis és középhatalmak szoros együttműködésével építik ki a tengelyhatalmak.

Az antibolsevista hatalmak ünnepélyes berlini értekezletével kapcsolatban német illetékes helyen hangsúlyozták, hogy az antikomintern-egyezmény védelmi szövetség azok ellen a bomlasztó erők ellen, amelyek a bolsevizmus formájában Európát fenyegetik. Rámutattak arra, hogy az antikomintern-egyezmény és a háromhatalmi egyezmény között éles különbség áll fenn, mert míg a háromhatalmi egyezmény pozitív reátpolitikai célok szolgálatában áll, addig az antikomintern-egyezmény kizárólag védelmi jellegű. Ez természetesen egyáltalában nem jelenti azt, hogy a háromhatalmi egyezmény politikai jelentősége csökken. Az antikomintern-egyezmény és a háromhatalmi egyezmény kiegészíti egymást.

A továbbiakban rámutattak arra, hogy amikor ünnepélyes keretek között sor kerül az antikomintern-egyezmény öt évre való meghosszabbítására, magán az egyezmény szövegén semmit sem változtatnak.

Kiemelték továbbá német illetékes helyen annak a ténynek jelentőségét, hogy a keddi ünnepélyes gyűlésen a német kormány által elismert kínai nemzeti kormány képviselője is részt vett. Franciaország nem vett részt az ünnepélyes aktuson, mert bár francia önkéntesek is harcolnak a keleti fronton, Németország és Franciaország viszonyát jelenleg a fegyverszüneti egyezmény határozza meg, a két állam viszonya

tehát nem hasonlítható össze a Németország és más államok közt fennálló helyzettel.

Ujabb hét állam

csatlakozásával jelentősen bővült a kommunistaellenes egyezmény. Ezek az államok Finnország, Dánia, Bul-

gária, Románia, Szlovákia és a nankingi kormány által képviselt Kína. Eddig Németország, Olaszország, Magyarország, Japán, Spanyolország és Mandzsukuo voltak tagjai a szövetségnek.

Az olasz sajtó — jelenti a MTI — feltűnést keltő formában közli a berlini összejövetel hírért. A Popolo di Roma szerint a bolsevizmus elleni küzdelem nemcsak a harctéren, hanem a politikai síkon is folyik. Ezt a célt szolgálja a berlini találkozó, amely bizonyítéka az európai hatalmak azon szilárd elszántságának, hogy megsemmisítsék a kommunizmus erőit. Az európai szárazföld legjobb erői mozdulnak meg ennek érdekében.

A Messagero megállapítása szerint a leghevesebb csatározások közepette, amikor az új keresztes háború vitézei Moszkva előtt állanak, Líbiában pedig megtorpantak a brit akarárok, összeültek mindazoknak az államoknak a képviselői, akiket az élniakarás és az igazság győzelmébe vetett hit szelleme hevít.

Ujabb hét állam csatlakozása a kommunistaellenes tömbhöz

A kommunistaellenes európai hatalmak Berlinben tartózkodó képviselői kedden délelőtt aláírták a kommunistaellenes egyezmény hatályának további 5 évre való meghosszabbításáról szóló jegyzőkönyvet. A történelmi jelentőségű aktusra fél egy órakerült sor. A megjelent államfőket Ribbentrop birodalmi külügyminiszter üdvözölte.

Az egyezmény újabb 5 évre való meghosszabbításáról szóló jegyzőkönyv aláírása után ünnepélyesen csatlakozott az egyezményhez Bulgária, Dánia, Finnország, Horvátország, Románia és Szlovákia. Ribbentrop külügyminiszter felolvasta a nankingi kínai kormány külügyminiszterének táviratát, mely szerint a nankingi kormány által képviselt Kína is csatlakozik az antikommunista blokhöz.

Az ünnepélyes állami aktuson az államfőikön kívül résztvettek a küldöttségek tagjai, a diplomáciai testület és a külföldi, valamint belföldi sajtó képviselői. (MTI)

Moszkva helyzete válságos

A Német Távirati Iroda közlése szerint a keleti arcvonalon folyó német hadműveletek főleg Moszkva ellen irányulnak. Azokat a német csapatokat, amelyek tegnap elfoglalták Szolnecsogorszkói várost, a Kalinin irányából előnyomuló erők élcsoportjának tekintik.

Stockholmi jelentések szerint angol részről közölték, hogy a németek Moszkva elleni támadása rendkívül heves. Az utóbbi 24 órában súlyossá vált a szovjet főváros védőinek helyzete. A moszkvai rádió jelentése szerint Moszkva ellen északnyugati és déli irányból nagy német erők nyomulnak előre és a németek tért nyertek. (MTI)

SZOVJET—AMERIKAI KOLCSONOS SEGÉ LYNJUJTÁS A CSENDES ÓCEÁNON

A japán sajtó értesülései szerint Litvinov azt az utasítást kapta kormányától, hogy tegyen javaslatot Washingtonnak szovjet—amerikai kölcsönös segélynyújtási egyezményre a csendesóceáni térségben. Amennyiben az egyezmény létrejön, Amerika támaszpontokat kap a Szovjettől Japán ellen. (MTI)

Ára 10 fillér

Befejeződtek

a mezőgazdasági munkák a határban, a falu népe pihenni tér. Új élet kezdődik most falun. Rövidek a napok, esik az eső, nagy a sár, dolgozni csak zárt, fedett helyen lehet. A munkához szokott ember nem ül tétlenül ilyenkor sem. A ház körül foglalatokodik. Az istállóban van elég dolga, a hízók körül, vagy ha nincs hízója, a házat reperálgatja, amennyire az idő engedi. Nyáron nem ért rá a háza tájával foglalkozni, a kenyérért harcolt a buzamezőkön, küzdött, verejtékezett, hogy meglegyen télen is a mindennapi kenyere.

Befejeződtek a mező munkák, s falun most meg kell kezdeni egy másik munkát, amely a nép szellemi felemelését célozza.

Ez a feladat a gazdakörökre várt minden esztendőben, de most a felszabadult Délvidéken a Magyar Közművelődési Szövetség vette a kezébe a népnevelést, az iskolán kívüli oktatást.

Sajnos nagyon sok munka vár ránk ezen a téren. Nagyon sokat mulasztottunk huszonhárom esztendő alatt. Egy télen be sem lehet hozni ezt a mulasztást. A magyar gyermekek úgy jöttek ki a szerb iskolákból, hogy sokszor nevüket is alig tudták leírni. Nem tanulták meg anyanyelvüket, idegen szavakat magoltattak velük, s ezzel végképen elveszték a kedvét a serdülő gyerekek a tanulástól.

A falusi nép nagy százaléka emiatt írástudatlan maradt. Ezeket kell most oktatásban részesíteni. Felrázni őket a téli tétlenségből és meggyújtani a 23 év óta kihunyt fákylát.

ARENA MOZI

HÉTFŐ—SZERDA

MODERN SZIMFONIA

Érdekfeszítő cselekmény, a mi életünk zenéje.

Főszerepben:

PRISCILLA LANE, ROSEMARY LANE,
LOLA LANE ÉS GALE PAGE

Pótműsor: magyar és olasz híradó.

Előadások kezdete: hétköznap 6.15 és 9. va-
sár- és ünnepnap 3.30, 6.15 és 9 órakor.Holtpontra vannak a japán-
amerikai tárgyalások

Washington, november 25.

Amerikai politikai körökben úgy tudják, hogy a japán-amerikai tárgyalások továbbra is holtpontra vannak. Még mindig nem találtak alapot a megegyezésre.

Ezt egyébként megerősítette Hull külügyi államtitkár nyilatkozata is, aki kijelentette, hogy a megbeszélések még mindig általános jellegűek és még nem történt kísérlet döntő eszmecserére. (MTI)

80.000 FÜLÖPSZIGETI AZ USA HADSEREGÉBEN

Manilla, november 25.

Az Egyesült Államok hadseregébe eddig 80.000 fülöpszigeti lakos jelentkezett. (MTI)

ERŐTELJES NÉMET LÉGITEVÉKENYSÉG
A KELETI ARCIVONALON

Berlin, november 25.

A Német Távirati Iroda jelenti, hogy a német légierők erős rajai nagyarányú légitámadást intéztek Rosztovtól északra a szovjet célpontok ellen. Eredményesen támadtak a német légierők szovjet menetoszlopokat és állásokat.

Moszkva körzetében 15 vonatot súlyosan megrongáltak a bombák, két fontos vasútvonalat pedig megszakítottak.

Bombázták a német légierők Leningrád hadifortosságait is. (MTI)

A szerb kormánycsapatok
felszabadították Rudnik és
Kucsevo városokat a kommu-
nista rémuralom alól

Belgrád, november 25.

(Német Távirati Iroda). Az Obnova című esti lap jelentése szerint a szerb kormánycsapatok Kaladics őrnagy parancsnoksága alatt 5 órányi küzdelem után visszafoglalták a kommunistáktól Rudnik városkát. A Rudnikért folyó harc során 150 kommunista életét veszítette, 600 pedig fegyveresen a kormánycsapatok fogságába került. A lap szerint ez volt a szerbiai kommunisták eddigi legnagyobb veresége.

A lap közli, hogy egy 300 főnyi kommunista csapat rész megadta magát a kormánycsapatoknak, amikor megtudta, hogy parancsnoka Plecskovics Leonid behalt sérülésébe.

A kormánycsapatok Kucsevo két órányi harc után felszabadították a kommunista rémuralom alól. (MTI)

VILBERG NÉMET REPULÓTÁBORNOK
ÉLETÉT VESZTETTE

Berlin, november 25.

A Német Távirati Iroda jelenti, hogy Helmut Vilberg tábornok szolgálatteljesítés közben lezuhant repülőgéppel és repülő-halált halt. (MTI)

AZ 'AMERIKAI IREK' IRORSZÁG HADBA-
KÉNYSZERÍTÉSE ELLEN

Newyork, november 25.

(Német Távirati Iroda). Az Amerikában élő irek 4000 főnyi csoportja tüntetést rendezett Irország semlegességének fenntartása mellett. Az irek beadványt intéztek Roosevelt elnökhöz, amelyben kéri, hogy szüntessenek be minden

olyan akciót, amely Irország háborubakényszerítését célozza. (MTI)

DE GAULLE IS MEGKAPJA MINDAZT
A SEGÍTSÉGET, AMELYBEN AMERIKA
SZÖVETSÉGESEIT RÉSZESÍTI

Washington, november 25.

Hivatalosan megerősítik azt a korábbi sajtóhírt, mely szerint Amerika kiterjeszti a kölcsön- és bérbeadási törvény hatályát De Gaulle pártú francia tábornok kormányára is és megad de Gaulle-éknak minden olyan segítséget, amelyekben szövetségeseit részesíti. (MTI)

Amerika megszáll
egy holland gyar-
matot

Washington, november 25.

Az egész amerikai sajtó érdeklődésének előterében az a hír áll, mely szerint

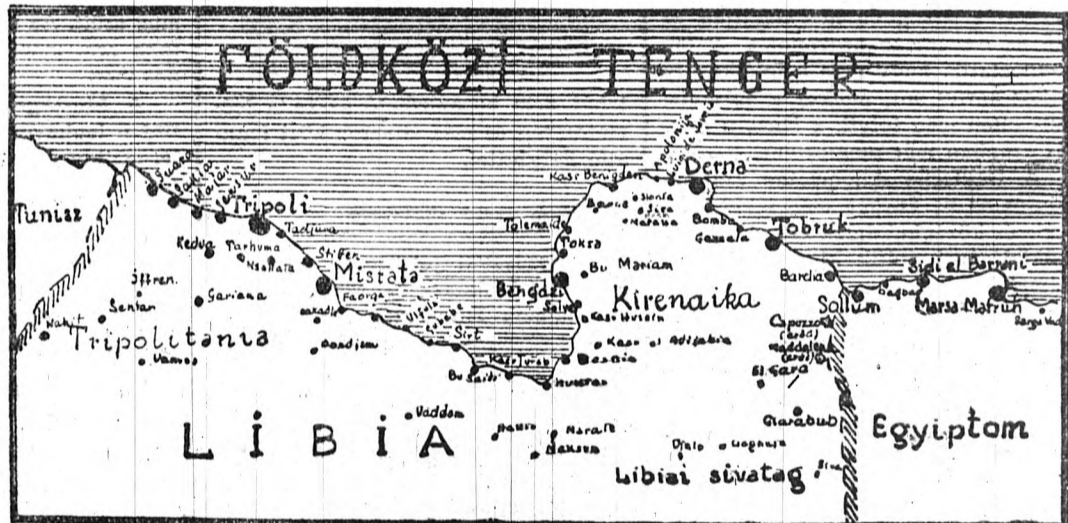
Északafrikában megállították az
angol előretörést

Róma, november 25.

Az olasz sajtó nagy cikkeiben méltatja azokat az eredményeket, amelyeket a tengelyhatalmak hadserege az északafrikai harctéren elért. Különösen kiemelik a lapok a hadijelentés azon közlését, mely szerint az angolok negyedik páncélos dandára megsemmisült, parancsnokát, Sperling tábornokot pedig foglyul ejtették az olaszok. Az angolok 260 harci kocsit és 200 páncélos járművet veszítettek, 25 repülőgép kivül. Ezek a súlyos angol veszteségek érzetik hatásukat nemcsak a harctéren, hanem az angol propaganda hírekben is, amelyek eddig túl vérmes reményeket tápláltak az északafrikai offenzívával kapcsolatban.

A Popolo di Roma azt írja, hogy a marmaricai csata hatodik napján változatlan hevességgel folynak a küzdelmek. Az angolok nem tudták elérni azokat a célokat, amelyeket maguk elé tűztek. A német és olasz csapatok megállították az angol előnyomulást. Most már az angolok is elismerik, hogy rendkívül kemény harcok folynak és Angliának súlyos veszteségei vannak.

A lap hangsúlyozza, hogy a tengelyhatalmak az erőteljes katonai tevékenységgel egyidejűleg hasonló eredménnyel küzdenek a diplomáciai fronton is. Ennek nagyjelentőségű meg nyilvánulása az európai államférfiak berlini találkozására. (MTI)

Az afrikai harcokról

Berlin, november 25.

Német katonai helyen a marmaricai csatával kapcsolatban kijelentik, hogy az érkezett hírek szerint rendkívül heves harcok folynak. A háború kimondottan sivatagi jellegű. Az angol támadások fokozódtak ugyanúgy a német-olasz ellentámadások, amelyek tért nyertek. Berlini katonai körök szerint a német-olasz védelem helyén van. A hadműveleteket bizakodóan ítélik meg. (MTI)

A nagyvilágból

Brüsszelben halálra ítélték 5 embert, akik robbantásokat követtek el. A kivégzést elhalasztották azzal, hogy kegyelmet kapnak ha hasonló eset nem fordul elő.

Duff Cooper, angol megbízott, aki Új-Zélandon tartózkodik kijelentette, hogy Anglia a végsőig támogatja Amerikát a Csendes óceánban.

Kairói jelentés szerint Kairóban és Alexandriában rendkívül hiányos a légitámadásokkal szembeni védelem megszervezése. A légoltalmi óvóhelyek csak a lakosság 10 százalékát tudják befogadni. A mulasztással az angolokat vádolják.

NEMZETI MOZI

HÉTFŐ—SZERDA

Gyönyörű zene, tánc és érdekesítő, cselekmény jellemző a filmet.

Az első bál

Főszerepben:

OLGA TSCHHOVA,
PETER PETERSEN,
MARIA ANDERGAST

Gazdag pótműsor.

Amerika megszállja Holland-Guajannát.

A Newyork Post szerint a holland gyarmatot nemcsak azért szállja meg Amerika hogy a magaszámára biztosítsa annak bauxit-termelését, hanem azért, hogy ott tengerészeti és légi támaszpontot építsen ki. (MTI)

Szerbiai hír

(NST). A nemzeti érzelmű szerb önkéntesek továbbfolytatták a szerb területek megtisztítását a kommunista bandáktól. A középszerbiai Sumadija tartományban szétugasztott kommunista bandáktól tisztították meg a vidéket és a Belanovica és Rudnik között lefolyó harcok során megölt kommunisták között három népiszkolai tanítónőt is találtak, akik férjruhában a kommunisták oldalán harcoltak. Ranilovics falu közelében ismét több kommunistát megöltek. A nemzeti önkéntesek a szombati nap folyamán egy halottat és nyolc sebesültet veszítettek.

A ház ülése

Budapestről jelentik: A képviselőház 3 napos szünet után kedden folytatta a miniszterelnökségi tárca költségvetésének tárgyalását. A ház ülését negyed 11-kor nyitotta meg Tasnády Nagy András házelnök. A távollévő miniszterelnököt Zsindely Ferenc miniszterelnökségi államtitkár képviselte.

Zerinváry Szilárd mentelmi előadó bejelentette, hogy Rajniss Ferencet viselkedése miatt a ház ünnepélyes megkövetésére ítélték.

Jaross Andor megemlékezett a miniszterelnök berlini utjáról. Szóváltotta a sajtóellenőrzés kérdését majd a nemzetiségi

kérdésre tért ki.

A német-magyar kisebbségi egyezmény betartása becsületbeli kérdés. Pártja a román és szlovák kisebbséggel szemben szükségesnek tartja a magyar szempontok fokozottabb érvényesítését.

Szedér János a MÉP vezérszónoka a Sajtókamara munkájáról beszélt. Nagy elismeréssel nyilatkozott a Sajtókamara és az újságírók munkájáról és hangoztatta, hogy a sajtóból sikerült kiküszöbölni a nem odavaló elemeket. Az újságírói rend megérdemel minden támogatást.

Az ülés még tart.

Zombor készül a Kormányzó Ur névünnepe

Deák Leó dr. főispán lesz az ünnepi szónok

Zombor város polgársága méltó keretek között szándékozik megünnepelni a Kormányzó Ur névnapját. Ez lesz az első alkalom a felszabadulás óta, hogy Miklós napját fényvel, szeretettel és lelkesedéssel ünnepli meg Bácsvidék lakossága.

Az ünnepségek már délelőtt megkezdődnek. Az összes templomokban istentisztelet lesz. Az ujjoncok is ezen a napon tesszük le az esküt Délután a vitézi szék rendez ünnepséget, este a Vadászklubban lesz

műsor.

Az ünnepi szónok dr. Deák Leó főispán lesz.

A prólogust az esti ünnepségen dr. Cserta Péterné mondja. A műsoron énekszámok és szavatelok szerepelnek. A zenét a műkedvelő zenekar és a katonazenekar szolgáltatja. Dr. Sebestyén Tihámné és Würtz Mihályné zeneszámokat adnak elő. A részletes műsor ismertetésére még vizs-
zatérünk.

Ár-razzia Zomborban

Egész sor kereskedő ellen indul eljárás árdrágítás címén

Az árelővizsgáló országos kormánybiztosának repülőbizottsága Zomborban tartózkodik. A bizottság több zombori textil-, bőr- és vegyeskereskedést, valamint iparüzemet látogatott meg, s a helyszínen jegyzőkönyvet vett fel. Csaknem valamennyi helyen megállapította az árdrágítást és a kereskedők ellen megtette a szükséges feljelentést.

A bizottság több napig marad Zomborban

és csaknem valamennyi üzletet meglátogat. A kereskedők saját érdekükben teszik, ha áraikat igyekeznek összhangba hozni a hatósági rendelkezésekkel.

Tegnap nyolc kereskedő ellen indult eljárás, kedden két kereskedőt jelentettek fel.

A bizottság Zomborból a környékre is el látogat. A napokban Hódságot keresi fel.

A délvidéki vonatiáratok meggyorsítását és az összeköttetés megjavítását kéri a zombori Baross

A zombori Baross-szövetség hétfő esti ülésén több felszólalás hangzott el a rossz összeköttetés és a lassú vonatiáratok miatt. A Baross intervenciójára Szeged és Szabadka között a közeljövőben motorosvonat fog közlekedni. Így azok, akik reggel elindulnak, délelőtt kilenc óra után már Szegedre érkeznek, ahol még a délelőtt folyamán elintézhetik ügyes-bajos dolgaikat.

Más a helyzet azonban, ha Zomborba igyekeznek a délvidéki falvak lakosai.

Zombort a Tiszamentérről alig lehet megközelíteni. Ha valaki reggel, a hivatalos óra megkezdésekor Zomborba akar lenni, annak még előző nap este vonatra kell ülnie.

A Baross-szövetség elhatározta, hogy mindent megtesz az összeköttetés megjavítása és a vonatiáratok meggyorsítása érdekében.

Téli hadjárat keleten Német összehasonlítás az 1914 és 1941-es keleti hadjárat között

Stephan százados német katonai szakértő nagyon lelkiismeretesen végzett összehasonlításban foglalkozik az 1914-es keleti hadjárat és a jelenleg folyamatban lévő bolsevistaellenes operációk indító okaival, amelyek 1915 őszén a hadműveletek megkezdését elősegítették és rámutat, hogy ezek az okok ma egyáltalában nem állanak fenn.

Stephan százados értekezésében abból a tényből indul ki, hogy

Hindenburg és Ludendorff 1914—15 telén keleten nagyszabású hadműveleteket folytattak le anélkül, hogy a téf bármilyen szempontból is akadályt jelentett volna.

A Visztula melletti nagy csata november 11-én vette kezdetét és Nikolaj Nikolajevics nagyherceg féltelmes „gőzhengerét” Varsóig szorította vissza. 1915 februárjában Hindenburg a szörnyű hideg ellenére megnyerte a Mazuri tavak melletti ütközetet. Az orosz támadóereg szétverését, amely már 1914 nyarán Tannenbergnél megkezdődött, tehát 1915 februárjáig, „tél generálissal” dacolva, eredményesen folytatták tovább. Az 1915-ös nagyoffenzíva győzelemmel koronázta volna meg a német hadműveleteket, ha minden következtetést a végsőkig követtek volna. Késő ősszel azonban felhagytak a harccal, úgy, hogy az Oroszország elleni döntés elmaradt.

Kimerült,

fáradt, agyondolgozott ember percek alatt felfrissül, életvidám és munkaképes lesz, ha a valódi

DIANA sósorszesz,

néhány cseppjével bedörzsöli elcsigázott tagjait.

Hűsit, erősít, felvillanyoz!

Mindenütt kapható!

Jelenlegi árak:

próba	eredeti	közép	nagy
p a l a c k			
80 f	1.40 P	4.20 P	7.80 P

Stephan százados kiemeli, hogy egyáltalán nem az orosz tél okozta a támadás félbenhagyását. Az okok, amelyek amelyek a keleti döntést megakadályozták, egészen más természetűek voltak. Először is a franciák 1915. szeptember 25-én a Champagnen nagy offenzívába kezdtek, amely egyáltalán nem mutatkozott ki látástalannak. Másodszor

szükségesnek látszott, hogy a kimerült török szövetségesnek segítséget vigyenek, amelyet az 1915. október 6-án megkezdett szerbiai hadjárat idézett elő.

Tehát mindenekelőtt a többfrontu háború lépett fel olyan követelményekkel, amelyek keleten döntő erők latbavetését megakadályozták.

Másrésről, Falkenhayn tábornok, aki annakidején a keleti hadműveleteket vezette, elvi ellentétben állt azzal a felfogással, amely a keleti döntést akarta kicsikarni. Hindenburg és Ludendorff célkitűzését, „keleten az ellenség felett nemcsak megsemmisítő győzelmet aratni és ezzel Oroszországot térdrekenyszeríteni, hanem egyszersmind a háború kimenetelére is döntő hatást gyakorolni”, Ludendorff teljes egészében elvetette. Megakadályozta a nagy átkaroló mozdulatot, amellyel Hindenburg és Ludendorff északon Minszk, délen pedig Rovnó mellett akarták az orosz sereg zömét harapófógóba zárni és megsemmisíteni.

Tehát egyedül a régi német hadvezetőség, nem pedig az orosz tél volt az, amely Oroszországot 1915 őszén megmentette a végleges leveretéstől és az ország összeomlását 1917-ig kitolta.

Egészen mások a viszonyok 1941-ben. A német vezetőség ma nem ismeri Falkenhayn tábornoknak „a keleti hadjárat korlátozott lehetőségéről” vallott felfogását. Ma kezdettől fogva az ellenség gyors és totális megsemmisítésére törekedtek. A jelenlegi német hadászat — mint Falkenhayn mondotta — „a messze Oroszország óriási területeit” elfoglalta, a bolsevisták hadfelszerelési központjait szétrombolta és csapataival benyomult a Krim félszigetre és a Donec medencébe, ahol a német katona a világháboruban csak ideiglenesen jelent meg 1918-ban, 1915-tel ellentétben az idei októberben már megtörtént a döntés és a német vezetőség nem fogja elmulasztani az alkalmat, hogy levonja a következtetéseket.

CSONOPLYA

Csonoplya a zombori járás egyik leg-
több nagyközsége. Régi neve Csomok-
lia volt, mely a török korban változott át
a mai alakjára. Még 1399-ben több másik
községgel együtt Csonoplya is a Czobor
család birtoka volt, ahol az akkori bácsi
káptalan tartott »határjárást». Később,
1487-ben az erdélyi Révai család is földes-
ura volt a községnek de ez sokat pereske-
dett az ugyancsak erdélyi Csúkat-családdal.
1520-ban már a Bodrog vármegyei
»dézsmajegyzék» is felelmi Csonoplyát,
1580-81-ben pedig a török defterekben is
előfordul a község neve. Ebben az időben
27 adózó ház volt a községben, de Csonop-
lya csak 1747 nov. 10-én került, mint
»ujonnan polgárosított» hely a vármegye-
hatáskörébe. Ekkor már 42 szerb adózó
egyén lakott Csonoplyán 21 házban.

A Királyi Kamara Csonoplya helysége-
t teljesen be akarta telepíteni és Ferenc
József kamarai tisztartó meg is bizott egy
szabados jobbágyat. Az újfalú 200 forint
évi bérért a Dolove Puszta is megkapta
1757-ben, amikor is Csonoplya már 550 fo-
rint adót szolgáltatott be a vármegyének.
Érdekes, hogy az 1828-as összeírás alkalmá-
val 386 gazda, 133 háztulajdonos és 53
háznélküli zsellér, 43 iparos lakott már

Csonoplyán. A felnőttek száma 1416 volt.
1836-ban a lakosság száma 4256 és a háza-
k 536. Iparos céhei, szabók, takácsok
1840-ben kaptak szabadalmat Csonoplyán,
amelynek földesura a királyi kamara volt.

Az urbéri terhek megváltása után ha-
talmos fejlődésnek indult a magyar és né-
met lakosságú község. Csonoplya lakossá-
ga jómódu és a szociális bajok kevésbé
kirívóak, mint másutt a Bácskában. Jelen-
tős számú nincstelen szegény ember él
ugyan a községben — jórészt magyarok —
ezek azonban találnak munkát és megél-
hetést. Vagyon megoszlása elég kedve-
ző.

A község ipara és kereskedelme csak
a helyi szükséglet kielégítésére szorítko-
zik, a mezőgazdasági termelés azonban ha-
talmos feleslegeket dob piacra. A csonop-
lyaiak már régen letértek a csak buza-ku-
koricá termelés rendszeréről, jelentős ter-
ületen termelnek iparnövényeket, ami
meg is látszik a gazdálkodók anyagi hely-
zetén. Az állattenyésztés is igen fejlett és
egyik fő jövedelmi forrása a lakosságnak.

Csonoplya az utóbbi évtizedek alatt
hatalmos fejlődést mutat, a szorgalmas
munka, a rend és a jólét községe.

Tűzharc a rendőrök és a falbontó betörők között

Budapestről jelentik: Pestszentlőrincen a
rendőrfőnök tetten ért két fiatalembert, amint
egy üzlet falát bontották, hogy az üzletet ki-
fosszák. A rendőrök megadásra szólították fel
a betörőket, ezek azonban több revolverlövést

adtak le rájuk. A rendőrök viszonozták a tüze-
lést. Az egyik betörőt — Hallai Zoltán 29 éves
gyárimunkást — életveszélyes állapotban szállí-
tották kórházba a másikat pedig letartóztat-
ták. (MT)

Bácskossuthfalva és Pacsér is bekapcsolódott a Baross-szövetség munkájába

A zombori Baross-szövetség kitarító munká-
val szervezi meg a vidék keresztény kereskedő-
és iparostársadalmát. Vasárnap Bácskossuthfal-
ván a Kurucz-vendéglőben nagyszámú közön-
ség részvételével megalakult a Baross-szövetség
bácskossuthfalvai és a Baross-szövetség pacseri
szervezete. Az előkészítő munkát a zombori Ba-
ross fiók bevonásával Majoros József bács-
kossuthfalvai és Fébel Nándor pacseri kereske-
dők végezték. A zombori szervezet több tagja
is felkereste ebből az alkalomból Bácskossuth-
falvát, Majoros József megnyitó szavai után Lu-
kits Sándor a zombori Baross-szövetség főtitkára
a »Hiszekegy» magyar imádság elmondása után
ismertette a szövetség feladatát és célját, vala-
mint annak a munkának eredményét, amit ed-
dig a zombori fiók a szervezet keretein belül el-

végzett. Hangsúlyozta, hogy még sok igen fon-
tos munka vár a jövőben is a szövetségre és e
célből felkérte az összes tagtársakat az össze-
foglaló és kitarító munkára. László István felkérte
egy Bácskossuthfalva, mint Pacsér kiküldötteit,
hogy válasszák meg az intézőbizottság tagjait.
Az egyhangúlag megválasztott intézőbizottság
tagjai a következők: **Bácskossuthfalva:** elnök
Hajdu István, ügyvezető elnök Majoros József,
titkár Csákváry Ferenc, pénztárnok Tipold Pál,
az intézőbizottság tagjai: Otterheim József, Hei-
ler Jakab, Zádori János. **Pacsér:** Elnök: Fébel
Nándor, ügyvezető elnök Nagy Béla, titkár Czi-
bere Lajos, pénztárnok Rózsa Sándor, az intéző-
bizottság tagjai: Simon Gyula, Fekete Sándor,
Nagy István.

Megalakult Topolyán a DMKSz fiókja

Topolyáról jelentik: A DMKSz fiókja va-
sárnap tartotta alakuló közgyűlését. A központ
képviseletében dr. Nagy Iván jelent meg az ala-
kuló közgyűlésen. Az Iparos és Daloskör eléne-
kelte a Hiszekegyet. Utána dr. Náray Gyula, a
helyi bizottság elnöke tartotta meg beszédét,
amelynek során ismertette a szervezés munká-
ját. Topolyán 5.800 tagja van a DMKSz-nek. Elő-
terjesztésére a következő vezetőséget választ-
ották meg:

Barsy Viktor plébános, ügyvezető elnök, dr.
Pummer Sándor kir. közjegyző, elnök Kiská-
róly János az Ipartestület elnöke, I. titkár Kiss
Lajos, II. titkár Kass József, pénztáros Soltis
Elek, I. könyvtáros Mencsik József, II. könyv-

táros Fontányi László, ellenőrök: Tölgyessy Pé-
ter, Vén András és Benda Sándor. A választ-
mány tagjai: Bacsa Lajos, Bicskei István, Becs-
kei István, Barna Bálint, Bakay Pál, Bliszko Pál,
Baaráth János, Bicskei Elek, Csifcsák József,
Dukay Károly, Dognár Antal, Egri Lajos, Fon-
tányi Félix, Hoffmann Károly, Hajtmann Ist-
ván, Holovics János, Hajnal Gyula, dr. Hadzsy
János, Izsák Ferenc, Kvanduk Ferenc, Kiská-
róly Ferenc, ifj. Kiskároly János, Kovács Sztri-
kó István, Kalmár Tihámér, Kiskároly Lajos, Kis-
imre Károly, Keszeg Péter, Limbek Elemér, Lang-
hó László, Lőrinc István, László Antal, Marcsók
József, dr. Náray Gyula, Németh Csali Imre,
Nagy László, Ober Ferenc, Paláncsai János, Pu-

halák József, Péter Mátyás, Pataky Mihály, Pe-
kár János, Schneider Dániel, Sulyok Lajos, Szi-
kora Jenő, Szatmári Károly, Szatmári János,
Szent Mihály, Sipos Ernő, Szabó B. Ferenc, Sán-
dor János, Dr. Szlezák Rezső, Szokolik József,
Tóth Isaszegi Ferenc, Tóth Isaszegi János, Tóth
Péter, Tomik Károly, Vadóc Lajos és Vojsena
Lajos (Kovács). A választások megejtése után
Barsy Viktor mondott köszönetet, majd dr. Nagy
Iván mondott több mint egy óras beszédet, ame-
lyet a hallgatóság nagy tetszéssel fogadott. Dr.
Pummer Sándor beszélt még, ezután az Iparos
Daloskör elénekelte a Himnusz. Délben közös
ebéd volt a Puhálak-vendéglőben.

Az óbecsei Katolikus Legény- egylet bekapcsolódott a Kato- likus Legényegyletek Szövet- ségének munkaprogramjába

Vasárnap délután népes értekezletet
tartott az óbecsei Katolikus Legényegylet
a helyiségének gyűléstermében Petrányi
Ferenc apát, esperes-plébános, a Legény-
egylet elnökének vezetése mellett. Az ér-
tekezleten megjelent Fábrián Ferenc legény-
egyletek délkerületi titkára is. Petrányi le-
gényegyleti elnök szép megnyitó beszéde-
ben lendületes szavakkal emlékeztet meg
a megpróbáltatással teli 22 esztendőről.
Büszkén vallhatjuk, hogy a nehézségek el-
lenére is a katolikus és magyar kulturá-
nak igazi ápolója és a magyar szó apostola
mindig a Legényegylet volt. Minden ma-
gyar megmozdulás ebben a teremben zaj-
lott le.

Az ötven éves óbecsei katolikus le-
gényegylet mindig megállta a helyét
és teljesítette kötelességét.

— mondotta Petrányi apát, elnök. A szép
beszéd után Fábrián Ferenc délkerületi tit-
kár mondott nagy beszédet a legényegyle-
tek egységes munkájának fontosságáról.
Soha sem használtunk hangzatos jelszava-
kat, csak vallásos és hazafias alapon min-
denkor és mindenütt tervszerű program-
mal a magyar munkásifjuság boldogulásá-
nak útját jelöltük meg. Mindig annak a
szolgálatában álltunk hogy művelt iparost,
szakmai intelligenciával rendelkező kitű-
nő mestert hazafias és vallásos polgárt ad-
junk az országnak. Száz éve a kor köve-
telményeinek megfelelően szolgáltuk ezt a
célt s a Legényegylet soha nem tévesztet-
te el hatását. Mint ahogy Óbecsén éppen
ugy az ország minden részében a társadal-
mat vezetni tudó kitűnő iparosokat a le-
gényegylet nevelte ki. Ezt akarjuk tovább
is az ország minden részében szolgálni
most még fokozottabb tempóban, mert hin-
nünk kell rendületlenül, hogy hamarosan
eljön a békés élet korszaka amikor őrt
kell állanunk, hogy az Istentagadást a
kommunizmust még csak csirájában sem
engedjük többé életre kelni. Ehhez az Or-
szág összes Legényegyleteinek munkája
szükséges mondotta Fábrián délkerületi tit-
kár. A rendkívül nagy tapsal fogadott be-
széd után több értékes felszólalás hang-
zott el, melyekből az egységes munka fon-
tossága csendült ki. Az értékes és nagyha-
tású értekezlet Petrányi Ferenc apát, le-
gényegyleti elnök zárószavaival ért véget
melyben az Országos Szövetséghez való
ragaszkodás fontosságát hangoztatta.

Súlyos szerencsétlensé- gek a futballpályákon

Vasárnap délután két súlyos futbalszeren-
csétlenség történt. A Gamma-pályán játék köz-
ben Szabó Dezső 19 éves magántisztviselő csi-
golyatörést és koponyaalapi törést szenvedett.
Szanatóriumba vitték. A kőbányai Mávag-pályán
Hitz Ferenc 23 éves esztergályos úgy esett el fut-
ballozás közben, hogy kariát törte. A montók a
MÁV-kórházba vitték.

Atyafilátogatás

A bácsfeketehegyei Kunhegyesen

(Erre a látogatásra a múlt hónapban került a sor. A Délvidék akkor részletesen megemlékezett erről. Most egy kunhegyesi résztvevő írja le színesen azt a napot, amikor a 156 évvel ezelőtt egymástól elszakadt magyarok ismét találkoztak az ősi földön).

1785 évben, tehát ezelőtt 156 évvel 100 család vándorolt el innen, az ősi nagy kun városból a lakatlanul maradt Bácsvidékre új otthont keresni. Ez a 100 kunhegyesi, s a hozzájuk csatlakozott 150 környékbéli család alapította Bácsfeketehegy községet, s azóta él ott viszontagságok között, de magyarságát töretlenül megőrizve lélekszámban megerősödve.

A múlt hónapban eljöttek a feketehegyei Ágoston Sándor szeretett püspökük vezetésével az elhagyott régi fészekbe. Fellobogóztak utcák, lelkesen ünneplő nagykunok várták a bácsiakat Kunhegyesre kitért magáért, s a két napos ünnep felejtetetlen marad itt is, ott is. Az utcákon ünneplőbe öltözött férfiak, nők, vendégek és vendéglátók. — Nem egyének. — Közönység. A közös származás, a közös vér nyelvjárás és szokások egyetlen nagy családi közös ünnepévé avatják a ritka eseményt. Az alföldi sikon messzelátású hatalmas két tornyú templom klasszikus szépségű homlokzata reflektorok fényében ragyog. Megkapó képet ad a holdvilág nélküli fekete háttérben. Szinte álomszerűen gyönyörű.

A csillárokból meleg fény ömlik az ünneplők ezreire. A templom zsufolásig megtelt, felcsendül a XC. zsoltár megkapó, ősi dallama, énekel a gyülekezet: Te benned bízunk eleitől fogva...

A püspök alakját mint dicsfény övezi körül a szószék mennyezetén izzó opálgyöngyösor. Megtartotta az imádságos hívő lelkek közösségét, a Bácsvidékre szakadtak kicsiny gyülekezetét az isteni Gondviselés atyai szeretete, s nem sodorta el őket az idők vihára, mint az őszi szél a hulló faleveleket, mert a közösség erős volt, megtartotta hitét, nyelvét, népességét, — mondotta a püspök.

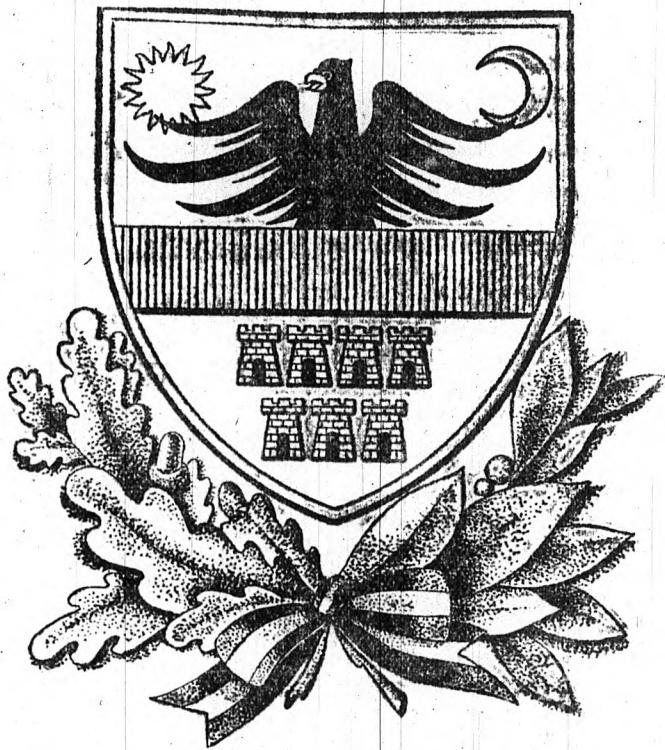
Hogy ez a közösség így dacolhatott mástól évszázad szörnyű viháraival, a magyar fajta elpusztíthatatlan őseréje mellett a hagyomány ápolása is döntő fontosságú volt. A bácsi telepések megkapták azt a kiképzést, amelyet a kunhegyesi nép a lakmári meneküléskor el, majd visszahozott. Így a harang az az összekötő kapcsoló lett, amely ércszavával szüntelenül az elhagyott otthon emlékét idézte, s nem hagyott felejtetni. Saját vérükből fakadt vezérek, papjaik gondoskodtak róla, hogy az emlékezet állandóan friss legyen, s soha nem mulasztották el az első Urvacsorához járuló ifjú nemzedék előtt az ősök tisztelőiének adózni, bemutatván a »hazulról» hozott szent ereklyét, mondván, hogy az amaz ősi ezüst kehely, amelyet régen porladó atyáitok szent italt szomjazó ajkai is érintettek!

Erdemes tanulságot megjegyezni ezeket a községi érzést formáló hagyományok tiszteletét.

A leányegyesület tagjai ünnepélyes arccal, méltóságos léptekkel hoznak két remzetszerű zászlót. Országzászlók ezek a testvéreknek. Ők gyűjtötték össze a rávalót, hímézték, díszítették. Most itt fekszik a két lobogó az Urasztalára terítve. Előtte félkörben a feketehegyei küldöttség, két oldalra a leánysereg. Ugy hat, mint valami esküvő. Az arcok kipirulnak, a szemek csillognak. Megkapó kép. Vargha Zoltán lelkész megáldja a zászlókat. Felbug az orgona. A Himmuszti szinto átszellemült arccal énekel a gyülekezet. Felejtetetlen.

A nagy templom kupolájának boltozata alatt levő második kóruson 3—4 emelet

VEGYÜNK-ERDÉLYI NYEREMÉNYKÖTVÉNYT

KAMATOZÁS 4%
HÉT 1.000.000
PENGŐS FŐNYEREMÉNY

nyi magasságban vegyes kar szállal megáhitatos csendben. A legtökéletesebb hang szer: az emberi hang csodásan színes szimfóniája szárnyal. Ugy tetszik, mintha angyalok kara emelné az ünneplő lelkeket égi magasságokba. Elbűvöl mindenkit. Majd mélyen bugó orgona kísérettel művészi hegedűjátékot hallunk.

Elmult az ünnepség elutaztak az atyafiak, azzal a kétirányú ígérettel, hogy a kunhegyesiek rövidesen viszonzják a látogatást Bácsfeketehegyen, s hogy a legközelebbi atyafilátogatással nem várnak másik 156 esztendő.

Bámulatos faj vagyunk mi, s ha a jövő lehetőségeire gondolunk, nem csüggedni, de ujjal erővel, örömmel és bizakodással kell a jövőbe néznünk! Másfél évszázaddal ezelőtt indult el 300 kilométeres útjára az a 963 lélek-számú maroknyi kis csapat új honfoglalásra, ellenséges népek közé, idegen, kiellen mocsárvilágba. Mert akkor még a Bácsvidék nem volt az a tejjel-méz zel folyó Kánaán, mint amilyennek most ismerjük, hanem elvadult, mocsaras, maláriás szegény vidék. Az új telepések bizony nehezen tudtak ott gyökeret verni. De a Ferencsatorna megépítésével néhány évtized múlva a mocsarak kiszáradtak, a maroknyi kis telepés csapat, amely évtizedekig a Telecskai domboknak a síkságra szinte falszerűen lecsúszó oldalába vágott barlangokban lakott, kezdett házakat építeni, s megépítette Bácsfeketehegy községet. Négy újabb évtized alatt megerősödött, gyarapodott, virágzott. Így érte őket a tragikus 1849 január 23-a, amikor a szomszédos Szenttamás szerbjei az ismert bécsi bujtogatásra éjjel megrohanták, a falut felgyújtották, s akit értek, leöldösték. Elpusztult a község, s felényire olvadt a lakos-

ság. A közösségi erő azonban megtartotta a kicsiny sereget, s nőtt, növekedett, terebélyesedett. A sok hányódás, vérvesztés, megszállás után valóban töretlen erővel őrizte meg magyarságát, mert volt faji öntudata, sorait nem bontották meg idegenek, s acélfalként állott ellen az idegen nyomásnak, mert saját véréből fakadt vezetőinek óvó fajszeretete erősítette az ősz tönös faji öntudatot, s nem engedte elenyedni, hanem inkább szította a megtartó tüzet. — Ezt a tanulságot szűrjük le a látogatás nyomán, mely tanulság ha érvényes egy kicsiny csoportnál — azonos léven a fajtság — érvényesnek kell lenni az egész magyarság további sorsánál. Az ut tehát nyitva van.

Sömjenyi Németh Gyula

Zomborban tartják meg a református lelkészi és presbiteri konferenciát

A délvidéki református egyház december hó 5-én és 6-án kétnapos lelkészi és presbiteri konferenciát tart Zomborban, amelyen részt vesz dr. Ravasz László is, a dunamelléki református egyházkerület és Ágoston Sándor délvidéki református püspök is. A kétnapos gyűlésre meghívták a horvátországi és bánáti református gyülekezetek lelkészeit és presbiteri kiküldötteit is. A gyűlésen a visszatéréssel kapcsolatos egyházi és ifjusági munkálatok teendőit tárgyalják meg és előadójul Dévay Lajos, Gachal Sándor, Weimann Péter, Stadler Géza esperesek és Póth Lajos lelkész, valamint a budapesti egyházkerület kiküldöttei Dobos Károly budapesti lelkész, Kovács Bálint ifjusági utazó titkár szerepelnek.

HIREK

0000000000

Magyar hősök

1619. november 26.

A Rhádey Ferenc parancsnoksága alatt álló erdélyi sereg, Bethlen Gábor 1619—22-ig tartó első magyarországi hadjárata során a Bécs körüli harcokban a második brucki csatában megveri Boquoy császári tábornok seregét.

—:o:—

Ugyeletes városi orvos: Dr. Lackner Lajos.

OTI ügyeletes orvosa: Dr. Szabó Endre, Flórián utca 8.

Ugyeletes gyógyszerész: Arany oroszlán, Szent háromság tér.

Zavartalanul halad a Kormányzó Ur gyógyulása. A Magyar Távirati Iroda jelenti: A Kormányzó Ur egészségi állapotáról ma a következő orvosi jelentést adták ki: A Kormányzó Ur Ófőméltósága rekonsvalenciája zavartalan. Reggeli és esti hőmérséklet 36.9. Közérzés, étvágy kifogástalan. November 24-én este hét órakor Szöllősy egészségügyi főtanácsos, közközhízi főorvos.

Dr. Reök Andor főispánt választották a szabadkai Uri Kaszinó elnökévé. Szabadkáról jelentik: A szabadkai Uri Kaszinó va sárnap tartotta meg rendes évi közgyűlést. A jelentések elfogadása után megválasztották az új vezetőséget. Elnökké dr. Reök Andor főispánt, alelnökké dr. Völgyi János polgármestert választották meg.

Exhumálták Szilágyi Brusznai András holttestét. Brusznai András szilágyi lakos még a megszállás alatt elhunyt, s a hatóságok nem engedték a temetőbe eltemetni. Most a magyar hatóságok exhumálták a holttestét és a katolikus temetőben helyezték örök nyugalomra.

Magyarokanizsán is megajukult a Magyar Élet Pártja. Magyarokanizsán is nagy lendülettel folyik a Magyar Élet Pártjának megszervezése. Regős Béla párttitkár több szőr járt a városban és a pártszervezet vezetőivel megtárgyalta a szervezkedés részleteit. A megégyezés értelmében a várost tizenhat körzetre osztották. Megállapították ugyanakkor a városi központi pártvezetőséget is, amelynek elnöke dr. Batta Péter, társelnöke dr. Nagy Péter, helyettes elnök Tóth Mihály, első titkár Fehér László, másodtitkár Milutinovics Gábor, pénztárnok Vörös György, ellenőrök Medgyesi István és Losonczi Antal.

Eltűnt az áru a csantavépi piacról. Amióta maximálták az élelmiszerárakat, a termelők nem hoznak fel árut a piacra. A piactér mellett húzódo utcákban a termelőktől jóval a maximált áron felül vesznek át az árut. A kofák a tanyákat járják és többet fizetnek a megengedettnél. Ilyen körülmények után természetes, hogy hiány mutatkozik a községben. A hatóságok mindent megtesznek az ilyen visszaélések megszüntetésére.

44 pengő egy kocsi kukoricacsutka Csantavéren. A községben nagy a panasz amiatt, hogy a tanyai gazdák a kukoricacsutkát drágán adják. Egy kocsi csutkáért 44 pengőt kérnek. A szegényebb népréteg nem tudja megfizetni ezt a magas árat, s a hatóság közbelépését várja. A múlt évben egy kocsi kukoricacsutkáért 5 pengőnél többet nem kértek.

Új országmozgósítási kormánybiztosok A Kormányzó Losonczi István államtitkár államtitkárrá történt kinevezése folytán a VI. honvédhadtest területére kiterjedő illetékességű országmozgósítási kormánybiztosi tisztsége alól felmentette és helyére Szilassy László hajdumegyei és debreceni főispánt nevezte ki. A nyugalomba vonult Barcsay Ákos főispán helyére a I. honvédhadtest területére kiterjedő illetékességű országmozgósítási kormánybiztosi tisztségre Viczián István pestvármegyei főispánt nevezte ki a Kormányzó.

Román gazdasági intézkedések (Magyar Távirati Iroda). A legfelsőbb gazdasági tanács Antonescu tábornagy elnöklésével ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy a jövőben a hadsereg vagy a polgári lakosság számára szükséges termékeket kizárólag a nemzetgazdasági minisztérium zárhatja. Zárolták a rozsot, hogy a vetőmagkészletet biztosíthassák. A lakosságot serkentik a házi nyul tenyésztésére és fogyasztására. A tanács elhatározta, hogy a zsidók a tényleges közmunkaszolgálat alól bizonyos körülmények között mentesülhetnek a vagyoni helyzetük figyelembe vételével kiszabott megfelelő illetékek levonása ellenében. Akik a kiszabott összeget nem tudják megfizetni, azok kötelesek természetben munkaszolgálatot teljesíteni. Azokat, akik sem az illetéket nem tudják megfizetni, sem a köteles munkaszolgálatnak betegség vagy más címen nem tudnak eleget tenni, az országból kiutasítják.

Fájdalmas székelésben szenvedők, akiknek a végbél megbetegedései — mint aranyeres csomók, berepedések, viszketegség stb. — teszik az életet nehezzé, a természetes „Ferenc József” keserűvíz rendszeres használata által csakhamar enyhülést találhatnak. Kérdezze meg orvosát!

A falu gondjai címmel írt vezércikket a Magyar Föld legújabb számában Jurcsák Béla országgyűlési képviselő. A magyar falu képes hetilapja a méhek téli gondozásáról, a tenyészbika takarmányozásáról és a gyümölcsfák helyes ültetéséről közöl szakcikkeit, ismerteti a földmivelésügyi tárca költségvetését, a kömlői kancavásárról számol be írásban és képből. Visszaemlékezést találunk benne Rákóczi, elbeszélést, verset, kisgazdák cikkeit, piaci és vásári árakat, rendeleteket és sok más hasznos, érdekes cikket és képet. Mutatványszámot küld a Magyar Föld kiadóhivatala, Budapest VII. Erzsébetkörut 7.

A Társadalomtudomány új számában Borbély Mihály »Az ember, a gép s a társadalom», Hegedűs József: A szabadult rabok visszavezetése a társadalomba, ifj. Csepregi Horváth János: Tehetség és kiválogatás címmel írt nagyobb szociológiai tanulmányt. A folyóirat méltatja az elhunyt Babits Mihály és Reményik Sándor (Végyvári) költszetének nemzeti jelentőségét. Szaniszló József tanulmánya azt fejtegeti, eredményes lehet-e a mai szociálpolitika. Rusznay Gyula a hegyközi palócokról, Erdős Jenő egy néplap lelki klinikájáról írt érdekes figyelőcikket. A tanulmányokat a legújabb hazai és külföldi szociológiai irodalom színvonalas szemléje, könyvismertetések sora egészíti ki. Az évenként ötször megjelenő Társadalomtudomány évi előfizetése 8 pengő, de a társulat tagjai 6 pengős évi tagdíj ellenében kapják. Mutatványszámot az előfizetés vagy a tagság iránt érdeklődőknek készséggel kült a kiadóhivatal: Budapest, IX. Angyal utca 9. III. 2.

HIRDETMÉNY.

Órszállás község előjárósága pályázatot hirdet egy rendőrvetési állás betöltésére. A pályázónak katonaviselt egyénnek kell lennie és a magyar és német nyelvet tökéletesen kell birnia. Levélnél jelentkezőt a főjegyzői hivatalhoz kell küldeni, amely a megfelelő pályázóval tudatni fogja a fizetési és egyéb feltételeket. Órszállás, 1941. november hó 2-án.

Községi előjáróság.

Ongyilkosság Bácsfeketehgyen. Kern Károly 70 éves gazdálkodó lakásának padlásán felakasztotta magát. Mire tettét észrevették, már halott volt.

MÉP-értekezlet Hódáságon. A MÉP hódásági vezetésének értekezletet tartott. Jelen voltak Rausch Ede elnök, dr. Willmann Mátyás és dr. Jánosy Károly társelnökök, Galacz Károly titkár, a fővezetés részéről pedig Hrubány Dezső, az újvidéki kerület ügyvezető szervező titkára. Az értekezleten a hódásági járás beszerzésére vonatkozó határozatokat hozott a járási vezetőség.

Bácsföldvári hírek. Dr. Judit Ferenc tanfelügyelő meglátogatta a község elemiiskoláját. — A Népkör választmánya elhatározta, hogy könyvtára gyarapítására 150 pengő értékű könyvet szerez be. — A szabadkai Tűzharcos Szövetség főcsoportja megalakulása óta november 19-én tartotta első választmányi ülést, melyen a főcsoport általános kívánságának megfelelően nagy lelkesedéssel úgy határozott, hogy nagybányai vitéz Horthy Miklós Kormányzó Ur Ófőméltósága nevenapján, december hó 6-án nagyszabású ünnepség keretén belül műsoros matiné rendez.

Gazdasági előadás Bácsfeketehgyen. Dörner Károly dr. hétfőn este időszerű gazdasági előadást tartott a község háza nagy termében.

Helyesirási tanfolyamot rendeznek Adán. A DMKSz adai fiókja helyesirási tanfolyamot rendez. Akik a tanfolyamon részt kívánnak venni, december elsejéig jelentkezzenek Jets Antal tanítónál. Azok akik magánúton óhajtnák elvégezni az elemiiskolát, szintén jelentkezzenek. Bővebb felvilágosítással a DMKSz igazgatója szolgál.

Bácsfeketehgyen felavatták a tűzharcosok zászlóját. A tűzharcosok zászlóját vasárnap avatták fel. Délelőtt Ágoston Sándor püspök mondott szentmisét és szentbeszédet. A közgyűlés megnyitása után Bányai Gyula tanító tartotta meg beemlékező beszédét. A vezetőség a következőkben alakult meg: elnök: Kozma László tanító, alelnök: Óri János gazdálkodó, szervező tisztség: Bányai Gyula tanító, tart. hadnagy, első titkár: Molnár Géza kereskedő II-ik titkár: Lódi Gáspár gazdálkodó, pénztáros Józsa Gábor, Erdős gazdálkodó és Gáspár Mihály Fehér gazdálkodó, körzetvezető: Németh Mihály községi tisztségviselő. Választmány: Hornyák István, Fehér József, Rápóti Sándor, Rápóti Bálint, Bácsi Lajos, Szolga Bálint, Bódizs Antal, Németh Sándor, Margit Bálint és Tóth Lajos. Számvizsgáló bizottság: Marecskó János, Nagy József és Bika Sándor. Fegyelmi bizottság Molnár Géza, Hornyák István, Németh Mihály, Németh Sándor és Óri János. A tisztikar megalakulása és üdvözlése után Bányai Gyuláné zászlóanya átadta a zászlót Bányai Gyula szervezőtisztnak, majd az egyes küldöttségek és testületek feldíszítették a zászlót. Este műsoros esetet rendeztek. Szerepeltek Nyíri József ref. lelkész, továbbá Vargha Judit, Óri János, Bertók Lajos, Fehér Lajos Pásztor, Fehér Kelemen Orosz Lajos, Bányai Lajos, Pethő János, Bácsi Ferenc, Tóth Sándor, Tarkó István és Braskó Ferenc. Rendező Szilágyi Imre volt.

Husz szegény gyermeket ruház fel a MANSz bácsfeketehgyei szervezete. A MANSz Bácsfeketehgyen alig két hete alakult meg, máris élénk tevékenységet fejt ki. A MANSz karácsonyra husz szegény gyermeket lát el melet ruhával.

Tejkonzerválás. A Buvár novemberi száma írja: Nemrég új eljárást találtak fel a tej frissentartására. Acéltartályban, 6-8 atmoszféra nyomású oxigénben és nem túl sáros melegben a tej hosszú időn át frissen marad. Például hatheti ilyen raktározás után is majdnem olyan ízű, mint a friss tej. Értékét azonban nagyon csökkenti, hogy az oxigén hatására a skorbutellenes vitamintja (a C-vitamin) tönkremegy. Később az íze is megváltozik; előbb élesítő-, majd avas-ízűvé lesz.

A nyárfalevél rezgése. A Buvár novemberi száma írja: A rezgőnyárfalevélnek a nyele nem körkeresztmetszetű, hanem elliptikus, így irányok szerint egészen különböző ellenállású, ugyaszólván kiegyensúlyozatlan. E mellett hosszú és vékony; ezért rezeg szinte állandóan, mert a levegő legenyhébb megmozdulása is erősen kilendíti nyugalmi állapotából. Örökös mozgásával a párologtatást segíti elő, mert a levél körül keletkező pára-burokból pillanatonként kiszabadul és kevésbé pártelt levegőrészekbe jut.

KÖZGAZDASÁG

Mi a teendője a textilkereskedőnek a bruttó haszonkulcs alkalmazásánál

A textilkereskedelem bruttó haszonkulcsát megállapító 130.000/1941. A. K. számú rendelet november 18-án minden vonatkozásban hatályba lépett. E terminus után tehát minden olyan kereskedő, aki textil-, illetve rövidáru cikkek forgalomba hozásával foglalkozik, köteles eladási árát a rendeletnek megfelelően megállapítani. Legfontosabb tudnivaló e tekintetben az, hogy a beszerzési önköltséget mindig a beszerzési számból kiindulva kell megállapítani és hogy a raktáron lévő árut minden esetben azonosítani kell a beszerzési számmal. Ha tehát valakinek ugyanolyan minőségű, esetleg ugyanolyan színű áruja van, de ezt az árut más-más alkalommal szerezte be, akkor ha az áru egyrésze olcsóbb árból kiindulva, a többit pedig a drágább árból kiindulva kell kalkulálni és az így adódó különböző eladási áron kell forgalomba hozni.

A beszerzési önköltséget, illetve az eladási árát minden számlán, vagy ahhoz fűzött külön íven kell kiszámítani. Külön kalkulációs könyv vezetése nem kötelező, a beszerzési számlák vezetésére a 130.000/1941. A. K. számú rendelet 3. §-ának második bekezdését, amely szerint a vétel

árhoz hozzászámíthatók a kifizetett felárak az árubeszerzést terhelő és arra közvetlenül elszámolható költségek mint: a vevő kereskedőt terhelő csomagolási és biztosítási költségek, forgalmiadó váltás, a távolsági szállítással kapcsolatos igazolt kiadások (vasút posta) továbbá külföldi beszerzés esetén a behozatall engedély megszerzésénél, a vámeljárásnál és a számla kiegyenlítésénél fizetett összes költségek. Az előbbieket szerinti kiszámított beszerzési önköltséghez lehet hozzáadni a rendeletben engedélyezett bruttó haszon összegét.

A vételárból a kalkuláció elkészítésénél le kell vonni a vétellel kapcsolatos összes engedményeket, csak a 3 százalékos meg nem haladó pénztári engedmény nem vonandó le. Ha tehát valaki 4 vagy ennél több százalékos pénztári engedményt kap, akkor a 3 százalékos fölött kapott pénztári engedményt vonja le, de a 3 százalékos magát nem. Az olyan kereskedők, akik be

dolgozó iparosokkal valamely árucikket konfekcionáltak, a beszerzési önköltség kiszámításánál figyelembe veszik a be dolgozó iparosnak kifizetett munkabért is. Tehát kiszámítják az általuk vásárolt és a feldolgozásra odaadott méteráru beszerzési önköltségét, ehhez hozzáadják a bedolgozó iparosnak kifizetett munkabért és ezek együttes összegéhez adják hozzá a részükre engedélyezett bruttó haszon

százalékot. Nem lehet azonban a bruttó haszon felül felszámítani a vidéki kereskedők utazási költségeit, bár ez az áru megszerzésére fordított költség. Az ilyen költséget mindig az általános üzleti rezsit terhére kell elszámolni.

Jól jegyezze meg a címet! a legszebben és a legszakyszerűbben **fest, tisztít**

HUSVÉTH LAJOS

Első délvidéki kelmefestő és vegytisztító intézet, Zombor, Deák Ferenc krt. 20

az Erzsébet ligetnél

Alapítva 1824-ben

Jól jegyezze meg a címet!

A földművelésügyi miniszter széleskörű akciója a népies állattenyésztés föllendítésére

Báró Bánffy Dániel földművelésügyi miniszter a népies állattenyésztés gyorsabb ütemű és szélesebb körű fejlesztése érdekében a haladni vágyó állattenyésztő kisgazdákat állattenyésztő községekben tömörítette és a törzskönyvelés, valamint a terméssellenőrzés megszervezésével lehetővé tette, hogy a rendszeres állattenyésztő munkába a kisgazdák nagy tömege is bekapcsolódjék. Az állattenyésztő községeknek a szervezése, elsősorban a szarvasmarhatenyésztés terén indult meg. 1941-ben ezeknek az állattenyésztő községeknek a száma már meghaladta az 500-at és kilátás van arra, hogy 1942-ben — különös tekintettel a mezőgazdaság fejlesztéséről szóló milliárdos törvényjavaslatra — ez a keret előreláthatóan 750 községre emelkedik. A kisgazdák szarvasmarhaállományának törzskönyvelése és tejesellenőrzése mellett a földművelésügyi miniszter nagy súlyt helyez a népies sertésenyésztés megszervezésére és rendszeres irányítására is, sőt újabban intézkedések történtek ugynevezett juh- és baromfitenyésztő községek megszervezése érdekében is. A népies juh- és baromfitenyésztésnek ilyen községi keretekben való megszervezése, továbbá a törzskönyvelés, szakszerű irányítás és ellenőrzés megvalósítása az Alföldön a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara közreműködésével már folyamatban van, a Dunántúlon pedig a Felsődunán-

tuli Mezőgazdasági Kamara bekapcsolásával megkezdődött. Tervbevétték ennek a kezdeményezésnek az egész ország területére való kiterjesztését. Az eddig elért eredmények alapján remélik, hogy 1942-ben a juhtenyésztő községeknek száma 50-re, a baromfitenyésztő községeknek a száma pedig 80-ra emelkedik.

Közgazdasági hírek

Beváltak a szárlított főzelékek Az idén a hazai konzervgyárak nagymennyiségű szárlított főzeléket gyártottak le. Tekintettel a szárazfőzelékekben mutatkozó állandó konjunktúrára, a már meglévő és száraz főzelék előállítására berendezkedett ipartelegeken kívül ebben az évben újabb ipartelegek is létesültek, amelyek ugyancsak nagyobb mennyiségű árut dolgoztak fel raktárra. Az idej szárlított főzelék egyébként, mint értesülünk, már ki is kerültek a piacra. A belföldön kívül a magyar száraz főzelékek iránt a külföldről, elsősorban Németországból, de a többi európai piacokról is állandóan növekedő érdeklődés mutatkozik, annál is inkább miután a jelenlegi árak a külföldi vevőknek konvenien-

Rendelje meg

már most
egy levelezőlapon

a Délvidék

jövőévi naptárát

A papirhiány miatt csak huszezer naptárt tudunk nyomni. Ebből már előjegyzésben elkelt több mint tizezer, s így csak azok szerezhetik majd be, akik idejében megrendelték.

A naptár tartalmából kiemeljük a

**a háboru képes
beszámolóját**

Számtalan gazdasági cikk, hasznos tanácsadó és irodalmi értékű írás teszi gazdaggá és értékesé a naptárt.

ÁRA 50 fillér

Rendelje meg egy levelezőlapon kiadóhivatalunktól.

Nincs külön csomagolási költség a hentesárúknál. A minőségi hentesárú készítmények gyári árát az A.O.K., mint már jelentettük, rendeletben állapította meg, valamint meghatározta azt a haszonszázalékot is, amelyet a gyári alapárakhoz a viszontelárusító kereskedők hozzászámíthatnak. Egyes minőségi árut előállító üzemek, mint értesülünk, az elmúlt napokban az Árkormánybizottság által engedélyezett áron felül a kiskereskedők terhére csomagolási és egyéb költségeket is felszámítottak. Miután ez az eljárás a rendelet intézkedéseivel ellenkezik, így az ezeken a címeken a számlákba esetlegesen beállított összegeket a kereskedőknek nem szabad és nem kell megtéríteniük.

Németország három vagon anyagot küld az antibolszevista kiállításra. Az antibolszevista kiállítás iránt, amelyet a MOVE december 4-20 között a pesti Vigadó helyiségeiben rendez, országszerte példátlan érdeklődés nyilvánul meg. Naponta százával érkeznek a levelek a rendezőséghez az ország minden részéből, munkások, gazdák és tisztviselők küldik be féltve őrzött emléktárgyaikat a magyarországi vörös vérengzésről, hogy azokat is bemutassák a kiállításon. A kiállítás legnagyobb meglepetése a németországi anyag lesz. A német propagandaminisztérium az elmúlt napokban táviratban értesítette a MOVE elnökségét, hogy három vagon kiállítási anyagot már be is csomagoltak és az hamarosan megérkezik Budapestre. A távirat külön kiemeli, hogy a küldött anyagot eddig sehol a világon, még Németországban sem állították ki. A spanyolországi vérengzések megdöbbentő anyaga már több napja megérkezett és jelenleg rendezik.

Nyersbőrkereskedők csak saját körzetükben vásárolhatnak! A Nyersbőrközpont az elmúlt napokban intézett körlevelet a nyersbőrkereskedőkhöz és bizományosokhoz, amelyekben tájékoztatja őket a megbízatásukkal járó köteleességekről. Ezek szerint a bizományosoknak, de a nyersbőrkereskedőknek is csak saját kijelölt körzetükben szabad vásárolniuk. Idegen körzetekben való vásárlást szigorúan megbüntetik és ismétlődés esetén az illetőtől megvonják a bizományosi, illetve kereskedői engedélyt. Az apróbörök vásárlásánál ugyan azok az előírások érvényesek, mint a nagybörökre vonatkozóan.

SPORT

Megkezdte működését a délvidéki Sportrepülő Egyesület

A Délvidéki Magyar Közművelődési Szövetség kebelében nemrégiben megalakult önálló sportrepülő egyesület, a DSRE megalakulása után azonnal hozzáfogott a szükséges előmunkálatokhoz, hogy a sportrepülés a Délvidéken már ennek a télnek a folyamán lehetővé váljon.

A DSRE elnökét, Kalmár Tihamért a napokban fogadta vitéz nagybányai Horthy István államtitkár, a Horthy Miklós Nemzeti Repülő Alap elnöke, melynek során a DSRE eddigi működéséről és a megoldandó kérdésekről nyert tájékoztatást. Az államtitkár megelégedését fejezte ki a hallottak felett és a legteljesebb támogatását helyezte kilátásba.

Az elnök ugyancsak megbeszélést folytatott vitéz Magyarossy Sándor vezérnaggyal, légügyi főcsoportfőnökkel és Ember Sándor országgyűlési képviselővel, a Magyar Aerósövetség elnökével, akik szintén biztosították a délvidéki sportrepülőket hogy úgy az Ujvidéken, mint a Szabadkán felállítandó keretek közeljövőben megkezdhetik működésüket.

Ugy Szabadkán, mint Ujvidéken a DSRE-nek biztosították a repülőteret is. Mindkét város tíz évre bérbe adta a szükséges területeket és épületeket erre a célra. A napokban megtörténik a repülőterek műszaki felülvizsgálata is.

—o:—

Villámigazolások a zombori teke alszövetségben

A tekealszövetség intézőbizottsága villámigazolással a következő játékosokat igazolta: Bunyevác Népkör Zorics János, Kirsner Sándor, Malbasics Jenő és Zsulyc vics Ferenc.

Glórija: Kláits László

Felsőváros: Molnár Vince, Bosnyacsits Ferenc és Juhász Andor.

MTE: Cár János, Zsija Izidor, Erős István, Majláth Imre, Detkovics István és Orschelbacher István.

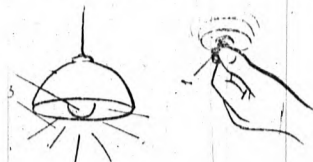
Legényegylet: Lukits József és Ritz József.

Az intézőbizottság elhatározta, hogy a pályákat az idén december 6-án felülvizs-

A Délvidék német nyelvtanfolyama

Irja: Dr. Végh Zoltánné középiskolai okl. tanár.

(XL. közlemény)

Wir haben eine moderne Lampe, eine Deckenbeleuchtung. Ist sie besser?

Ja, aber viel teurer. Eine einzige Birne ist nicht genügend. Das Licht wird von der Decke zurückgestrahlt und tut den Augen darum nicht weh.

Es wird schon so früh finster. Ich drehe manchmal schon um fünf Uhr das Licht an. Eine starke Birne hast du in dieser Lampe. Fünfzig Volt.

Már olyan korán sötét lesz. Néha már öt órakor felcsavarom a villanyt.

Erős körtéd van ebben a lámpában.

Ötven voltos. Nekünk modern lámpánk van. plafon világítás.

Az jobb?

Igen, de sokkal drágább. Egyetlen körte nem elég. A fény a tetőről sugárzik vissza és ezért nem árt a szemnek.

Dr. VÉGHNÉ eddig megjelent nyelvkönyvei: „Igy tanulok angolul” és „Igy tanulok németül”. első kötet kapható Dr. Véghné Nyelviskolájában: Budapest, Endresz tér 6 és minden könyvkereskedésben.

A Magyar Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság

B U D A P E S T szabadkai fiókja

Kossuth-ucca 4. szám a fiók régi helyiségében

Az intézet alapítási éve: 1890.

Telefon: 202. Sürgőncim: Coloniale.

Folyósít kölcsönöket a legelőnyösebb feltételek mellett. Elfogad gyümölcsötetésre folyószámla- és takarékbetéteket a legkedvezőbb kamatozással.

Tőzsdei megbízásokat, átutalásokat, devizauzleteket a leggyorsabban és legpontosabban teljesít.

Felvilágosítást nyújt a banküzlet minden ágában

A „DÉLVIDÉK” REGÉNYE:

(54)

? KI A TETTES ?

ROBBANÁS EGY TENGERJÁRÓ GŐZOSON.

Százötven halott.

A „Lancaster” hajótörése.

A titkos rendőr nem értette a dolgot.

— Nos tehát? — kérdezte.

Jérome Fandor rámutatott a cikkre:

— Olvassa, — mondta.

Juve látta, hogy az ifjúból rendkívüli izgatótsága miatt egy szót sem bír kiszajtolni, hozzáfogott a cikk elolvasásához, amely részletesen elbeszélte a robbanás és az ezt követő hajótörés körülményeit.

Eszerint a Lancaster, mely Southampton és Caracas között közlekedett, a Wight sziget közelében robbanás következtében elsüllyedt és százötven utas a hullámokban lelte halálát. Egven len egy menekültet mentett meg a Campbell nevű gőzös, a hajó egész személyzete utastól, matrózostól a tisztektől és kapitánnyal együtt a hullámsírba süllyedt.

Juve elszőrnvedve kiáltott fel:

— Lehetetlen!... Hogy tűnik el néhány másodperc alatt egy nagy tengerjáró gőzös mindenestől és hozzá még nem viharos időben? Hogy lehet az, hogy csak egvenlen egy ember menekült meg?

— De olvassa hát, — erősödött Fandor.

A cikk elmondotta, hogy a „Times” egyik munkatársa kikérdezte a Lancaster egvenlen menekültjét, aki elmondotta, hogy a málhák osztályozásával volt elfoglalva, mikor rettenetes robbanás hallatszott és úgy érezte, mintha a tálai hirtelen elsüllyedne lábai alatt. Esméletét

vesztette s csak akkor tért magához, midőn a Campbell egy vízrebocsátott csónakja megmentette.

Juve tovább fűzte észrevételeit:

— Egy hajó, mely utasokat és árukat szállít, felrobban! Érthetetlen! Hiszen nem volt löpor a hajón! Semmiféle veszélyes robbanó anyagot nem szállítottak személyszállításra berendezett gőzöson! Ez el van tiltva!

Ezután Juve az elveszett utasok névjegyzékét olvasta át és a lista vége felé látta, hogy Rambert István neve is benne van a névjegyzékben.

— Hallgass rám, — kezdte Juve, látva, hogy Fandor egészen magánkiül van és nagy erőfeszítéseket tesz, hogy nyugodt maradjon. — hidd el nekem, hogy bármily különösnek tetszik is az, amit állítok, mondom, ne essél kétségbe!

— Mit akar mondani? A halál mindennek véget vet.

— Semmi sem bizonyítja, hogy atyád a halottak között legyen.

— De igen, — erősítette Fandor, — olvassa el a cikk végét, ami arról ad számot, hogy a legszorgosabb keresés után sem bírtak újabb menekültet fölfedezni.

— Az is lehet, hogy atyád nem is volt a hajón.

— Hoégyne! Hiszen ott van a neve a névjegyzékben.

Juve nagy léptekkel járkált fel s alá a szobában, azután az ifju elé állva, így szólt:

— En pedig azt mondom neked, hogy ne essél kétségbe! Ilven eseteknél mindig előfordul-

hatnak tévedések, előre nem látható körülmények folytán. Például az is megeshetett, hogy atyád nem is szállott hajóra, az utolsó percben meggondolta magát ott és később indult más hajóval.

Juve állításai oly meglepőek voltak, hogy Fandor elcsodálkozott:

— De hát végre is, mit jelentsen ez a talányos beszéde, Juve?

— Semmit sem mondhatok ezuttal, kicsikém, csak annyit, hogy bizzál bennem és hidd el, hogy tudom, mit beszélek, midőn azt állítom, hogy semmi sem bizonyítja, hogy okod legyen a kétségbeesésre... és aztán legrosszabb esetben megmarad még édes anyád... aki meg fog gyógyulni... bizonyosan, érted-e?

Es minthogy Fandor a csodálkozástól néma maradt, Juve hirtelen megváltoztatta a tárgyalás tárgyát.

— Szeretném tudni, — mondta, — hogy az ördögbe találtál ide?

— Bánatomban rögtön önre gondoltam, — vallotta be Fandor. — Ezért, mivel az utaság utján értesültem a szerencsétlenségről, rögtön lakására futottam...

— Nagyon helyes, — válaszolta Juve, — de ez még nem magyarázza meg azt, hogyan találtad ki, mikor nem találtál otthon, hogy Gurn lakásán vagyok.

(Folytatása következik)

Apróhirdetések

Pécskay János

szabómester, műhelyét Trefort ucca 2 alá helyezte át. Továbbra is nb. vevőim szives párt fogását kérem. a-911-f

Borbélysegédet, jó munkást azonnali belépésre keresek. Németh Mihály, Zombor, Nagy Lajos utca 23. a-974-f

Egy uccai butorozott szoba magános urnak kiszolgálással egvütt

azonnal kiadó. Bővebet: Kulcs ucca 21. a-976-f

ALKALMI VÉTEL.

Ujvidék legforgalmasabb helyén két utcára nyíló, kétemeleies palota üzlethelyiségekkel, komfortos szállodával, évi 9.500.— P. hozadékkal, 163.000.— P.-ért sürgősen eladó. Egvedüli megbízott: „IMOBILIA” közvetítő iroda, Ujvidék, Tempom-u. 4. Telefon 40—26. a-975

DÉLVIDÉK

Z O M B O R, 1941. NOVEMBER 27.
Csihás Benő u. 3. I. ÉVFOLYAM, 174. SZ.

FŐSZERKESZTŐ:
MÉRSÉNYES

Előfizetés 1 óra 2.50, negyedévre 7.20 Pengő.
Levél cím: Zombor, p. f. 45. Tel. 207. Csekk. 74.050

BERLIN:

Roosevelt hata az egységes Európ találja ma

Hitler vezér és kancellár fogad
Kuruszu jelentéstételre Tokiób
pán csapatok visszavon

Berlinben csütörtök
még tartottak azok a na
gü megbeszélések, amel
rödalmi kormány tagjai
Berlinben időző államféri
ben Hitler vezér és kanc
ta a bolsevizmus és szöv
leni harcra tömörült áll
selőit. A fogadás rész
nincsenek jelentéseink.

Berlini jelentés szeri
az antikomintern egyezn
csolatos állami aktusra
be az államfárfakat, har
hogy megvitassanak m
kérdést, amely a hábor
ve, vagy közvetlenül ö
most folyó tárgyalások
helyzet jelenlegi állása
sét célozzák. Hangozta
hivatalos helyen, hogy
tárgyalások tulmennek
mecsere határain és r
cselekmények rendkívü
ek. Ezek a megbeszélés

az új európai rend

vívott harchoz való a
rulás jegyében folynak

Berlinben három c
k a most folyó és j
minden eddigin tulmer
kat.

1. A szovjet hadszi
harcoló államok képv
gyalásai,

2. megbeszélések
talmakkal, amelyeknek
nak a földközítengeri

3. a Távolkelet pr
nek megvitatására írá
lások.

Illetékes német
szerint a berlini megb
rakták az új Európa
szilárd alapjait.

Ribbentrop

német külügyminiszte
det mondott a Berlinb
férfiak fogadásán. A
vözlése után a minis
zölt ezeket mondotta

— A német vé
Olaszország, Magya
nia, Szlovákia szöve
nak, Észak hősi néj
a Spanyolországból,
ból, Horvátországból
váciából, Hollandiá
ból érkezett önként
slessége következtél
mus és a bolsevizm

vel
lelettel

amférfiakat
veteli a ja
ából

A zombori munkás

hetenkint egy órával
többet dolgozik, hogy
segítsen a keleti harc-
téren hősi halált hozza-
magyar honvéd hozzá-
tartozóin. Zomborban
eddig négyszázan je-
lentkeztek az önkén-
tes munkára. Az így
összegyűjtött pénzen
élelmiszert, ruhát kap-
nak azok, akiknek ke-

k az igaz-
tott harc-
tul a Kár-

r honvéd
otthona-
e vigyáz.
suk áldo-
és a hazá-
ar szabad-
lenek min-
ért, minden
nyért, gyer-
egért, fia-
nkásért, hi-
szegényért
rt. Itt, eb-
ban nincs
Most nem
an szó, ha-
rságról, sza-
életről. A
nvéd felál-
ét a szebb

ant épségü-
sebeikért,
hősiességgel
belső tusa-
s életükért
nek cserébe
m a magyar
Nem kíván-
lmhat sem,
nem egyezik
ket beragyo-
telességtudá-
nkölt szelle-

rnak semmit,
ik kötelessé-
gütségükre si-
magyar társa-
megmozdult a
szavára. Sze
agok ezrei in
frontra, hogy
zerezzenek a-
akik minden
gérdemelnek.
többi munkás
felszabadult
en elsőnek a
munkásság
ozatot azért,
elesettek hőz-
lnak megköny-
etét, minden-
cát.

ük, hogy ez
rövetésre talál
országban.